

INFORMACIÓ

Àmbit Maria Corral

Casp 34, pral. 2a desp. 2-3
08010 Barcelona
Tel. 93 272 29 50
649 706 464

www.ambitmariacorral.org
info@ambitmariacorral.org

Lloc sopar col·loqui
Restaurant La Lluna
Carrer Santa Anna, 20
(cantonada carreró Sant Bonaventura)
Barcelona

Aportació
27 euros
Cal fer prèvia transferència al compte
Caixa Bank
ES47 2100 3317 1122 0006 6494

APP Àmbit Maria Corral

www.edimurtra.com

239 Sopar Hora Europea

Dijous 17 de març del 2022
a les 20 hores

Fake news i la Postveritat

PONENTS:

Joan Salicrú i Maltas

Periodista. Promotor de la productora
audiovisual Clack.
Codirector de la revista *Valors*

Leticia Soberón Mainero

Psicòloga. Experta en Intel·ligència
Col·laborativa.
Cocreadora de delibera.com

Alba Tobella

Codirectora - Verificat

MODERADORA:

Assumpta Sendra i Mestre

Directora de l'Àmbit Maria Corral

Fake news i la Postveritat

Un dels reptes tecnològics del segle XXI és lluitar contra les *fake news*, és a dir, les notícies falses, per poder identificar-les, evitar la seva reproducció i poder desmentir-les. Alguns autors consideren que és com una mena d'epidèmia que demana trobar mecanismes per cercar la veracitat.

Les notícies falses corren fàcilment, des dels comentaris que un fa al carrer, en una tertúlia, per telèfon, des dels mitjans de comunicació... o per Internet. Quan és per Internet aquest fenomen se l'anomena *fake news* perquè l'emissor és anònim i hi ha grans dificultats per controlar-ho. Els habituals mitjans de comunicació, la ràdio, premsa, televisió ja tenen els seus codis ètics i les lleis civils que reconeixen i valoren la falsedat de les notícies. A més, el dret civil recull les falsedats i aplica els corresponents càstigs per restituir el bon nom o la fama o el dany moral. La cerca de la veracitat dels fets permet rectificar el missatge.

Quan parlem de *fake news* ens les xarxes socials ens trobem en un fenomen molt estès, ja que fàcilment es pot modificar, tergiversar o retocar imatges, vídeos, àudios... sense que es qüestionï la veracitat. Podríem dir que entre altres, les *fake news* porten la intenció d'enganyar, de manipular, induir a l'error i confondre l'usuari per tal d'aconseguir uns fins perversos.

És fàcil tenir accés a Internet i a les diferents xarxes i plataformes: Facebook, Twitter, WhatsApp... que es viralitzen i es multipliquen fins a l'infinit. Són les mentides, sempre n'hi han hagut, però ara són en uns mitjans i un context nou que d'una manera senzilla és accessible només fent un *click*! A més, aquests missatges es fan córrer lliurament i quan s'utilitzen políticament o socialment per desprestigiar, desqualificar i danyar són una amenaça per la credibilitat i la convivència.

Cal posar-nos en el lloc de l'emissor per esbrinar quines són les seves intencions, el seu to invasiu i poc respectuós. La majoria que som els receptors hem de

valorar quin és el nostre grau de recepció, quines emocions vivim quan ens sentim interpel·lats per missatges que no són veritat i estan manipulats amb la intencionalitat de ferir el lector. De fet la *Postveritat* és una mena de mentida en base a les emocions. En el rerefons hi ha fets emocionals que afavoreixen aquesta falsa credibilitat que desinforma i condiciona els receptors per crear unes respostes que poden fomentar unes actituds que el faran canviar. Sabem que és difícil mantenir una actitud ètica davant el dubte que poden crear els missatges.

Des de fa temps se sap que els algorismes de les grans xarxes socials afavoreixen que les persones vegin només els continguts que sintonitzen amb les seves preferències, creences, ideologies... I es creen àmbits tancats (*clusters*) de pensament i opinió dins dels quals la visió és cada cop més radical. És fàcil crear narratives fantasioses que originen les *fake news*, sense que els usuaris contrastin aquestes històries amb altres punts de vista. Aquests haurien de ser capaços de saber gestionar i esbrinar què és veritat i què és mentida i què són les mitges veritats. Tots som productors de relats, narracions i missatges.

Ens preguntem:

Què fan les organitzacions i administracions nacionals i internacionals per aturar aquesta epidèmia de les *fake news*?

Quines són les causes d'aquest fenomen de la *Postveritat* tan habitual?

Què podem fer per verificar l'autenticitat de les informacions rebudes?

Qui ensenya a diferenciar la informació veraç de les *fake news*?

Quins fonaments ètics han de guiar-nos per evitar ser re-emissors d'informacions falses?

Àmbit Maria Corral